

Obsah

ÚVOD / ZÁKLADNÍ RYSY VÝVOJE PŘED NÁSTUPEM ROMANTISMU

1. Ilumináti /15/
2. Sulzbach a rosikruciani /18/
3. Gaßner a exjezuité /20/
4. Od řádu iluminátů k „iluminismu“ a romantismu /23/

PRVNÍ ODDÍL / ROZVOJ OSVÍCENSTVÍ

I. Mezi barokem a osvícenstvím. Parnassus boicus /33/

1. Přehled /33/
2. Universální pojetí /34/
3. Alchymie a prajazyk /35/
4. Mystická tradice a její přínos pro dějiny krásné literatury /38/
5. Od Parnassu k založení Bavorské akademie /40/

II. HLAVNÍ SMĚRY BAVORSKÉHO OSVÍCENSTVÍ /41/

1. Úvod /41/
2. Reformní skupiny /42/
 - a) Maurini /42/
 - b) Jansenisté /42/
 - c) Bavorští akademikové /46/
3. Sektářský charakter /47/

III. AKADEMICKÁ REFORMA A STÁTNÍ CÍRKEV /50/

1. Loriho boj proti „sektářským předsudkům ve školství“ /50/
2. Vztahy mezi jansenisty a racionalisty /52/
3. Osterwaldovo vítězství nad ultramontanisty /57/
4. Průlom a politické upevnění hnutí za konfesní právo /62/
5. Ideologická eskalace. „Jansenismus, strašák pro děti“ /64/
6. Trvalý přínos pro literaturu a vědu /69/
 - a) Felix von Oefele /71/
 - b) Don Sterzinger /71/

- c) *Heinrich Braun /72/*
- d) *Andreas Zaupser /73/*
- e) *Anton von Bucher /74/*

DRUHÝ ODDÍL / REZERVOÁR REAKČNÍCH SIL

I. Jezuité

1. Zákaz jezuitského řádu /79/
2. Jezuitská kolej sv. Salvátora v Augsburgu /81/
3. Universita v Ingolstadtu /85/
4. Benedikt Stattler: Od teologického racionalismu k ekumenickému cíli /89/
5. Altdorfští profesori popisují ingolstadtskou reformu /94/
6. Ohlas boje o ingolstadtskou universitu v německé publicistice /97/

II. Řád zlatého a růžového kříže /100/

1. Prehistorie řádu /100/
 - a) *Všeobecné rozšíření alchymistické a magické literatury /100/*
 - b) *Sulzbašský dvorec múz /104/*
2. Vznik řádu zlatých a růžových křížáků /115/
3. Rozšíření a krize bavorského rosikrucianství /120/
 - a) *Řezno /121/*
 - b) *Augsburg /125/*
 - c) *Mnichov /125/*

TŘETÍ ODDÍL / PRVNÍ VÝ PADY PROTI OSVÍCENSTVÍ: GASSNER – MESMER – LAVATER

I. Gaßnerův velký vzestup /131/

1. Muž zázraků /131/
2. Literární boje v Německu, Rakousku a ve Švýcarsku /138/
 - a) *Gaßner, Nützlicher Unterricht wider den Teufel zu streiten /138/*
 - b) *Útoky Sterzingerovy a Semlerovy /140/*
 - c) *Gaßnerovi obhájci /143/*

II. Vítězství Franze Antona Mesmera na Bavorské akademii /150/

1. Pobyt v Mnichově /150/
2. Mesmer a „Úsvit lékařského umění“ /153/

III. Základní rysy nové epochy. Gaßner a Mesmer /155/

IV. Odezva na protestantské straně /158/

V. Lavaterovo spojenectví s bavorským katolicismem /161/

**ČTVRTÝ ODDÍL / VRCHOL OSVÍCENSTVÍ:
ŘÁD ILUMINÁTŮ /167/**

I. Vznik a budování /169/

1. Weishaupt - primarius civium libertatis /169/
2. „Jezuitismus“ jako Weishauptův osobní princip řádu /179/
3. Přehled nejdůležitější řádové literatury /182/
4. Souvislosti s německou literaturou 18. století /184/
 - a) *Thomas Abbt /184/*
 - b) *Wieland /186/*
 - c) *Christoph Meiners /188/*
5. Systém iluminátů /190/
 - a) *Novicové /190/*
 - b) *Minervalové /195/*
 - c) *Kniggeho nový rozvrh řádu /196/*
 - d) *Od nekonečně malého k nekonečně velkému /198/*
 - e) *Preromantické tendence /199/*
 - f) *Druhá a třetí řádová třída, jejich deistický a politický obsah /202/*
 - g) *Proslov k nově přijímaným illuminati dirigentes /205/*

II. Vzestup a pád řádu /209/

1. Německá knížata jako ilumináti /212/
2. Politická aktivita v Bavorsku /212/
3. Mnichovský zákaz iluminátů /216/

III. Rozšíření iluminátského písemnictví.

Příspěvky k ideologii liberálů /221/

1. Nový pohled: mniši jako kacíři /223/
2. Kassel a Lipsko: Kniggeho polemika proti jezuitským spiklencům /225/
3. Vídeň: Bornův útok na bavorský jezuitský stát /227/
4. Riesbeckovo ospravedlnění komplotu patriotů /229/
5. Bavorští emigranti v curyšském útočišti /229/

- a) Pezzl, všeobecná církevní a společenská kritika /230/
- b) Peter Philipp Wolf, návrh iluminátského státu /233/
- 6. Gotha: Weishaupt pokračuje ve svém boji proti tmářům /239/
- 7. Berlín: Nicolaiův poplach proti verbířům proselytů /240/
- 8. Dozvuk iluminátského písemnictví ve Wielandově Der Teutsche Merkur a Wekhrlinově Das Graue Ungeheuer /243/

IV. Polemické spisy proti iluminátskému řádu.

Příspěvky k ideologii restaurace /246/

- 1. Mnichov: Babův útok na „stát ve státě“ /246/
- 2. Augsburg: exjezuité ohlašují nastávající revoluci /249/
- 3. Eisenach: Göchhausen, Enthüllungen des Systems der Weltbürgerrepublik /251/
- 4. Vídeň: Hoffmannova teorie spiknutí. Jakobíni jsou praktikujícími ilumináty /252/
- 5. Paříž: Bode a „Cercle Social“ /254/
- 6. Barruel proti iluminátům ateismu a teosofie /256/
- 7. Mounierova polemika s Barruelem a následky pro Friedricha Gentze /257/
- 8. De Maistreova teorie „iluminismu“ /258/

V. Politické následky /260/

- 1. Přehled /260/
- 2. Mohučští a štrasburští klubisté /261/
- 3. Forster a Friedrich Schlegel /262/
- 4. Jakobínské proudy v Hesensku, Bádensku, Württembersku a Bavorsku /264/
- 5. Bavorští patrioti a jejich pokus o převrat /267/
- 6. Montgelas, „le premier ministre révolutionnaire“ /269/

VI. Vliv na německou literaturu /272/

- 1. Přehled /272/
- 2. Friedrich Schiller, Geisterseher /273/
- 3. Ludwig Tieck, William Lovell /274/

PÁTÝ ODDÍL / VZNIK ROMANTISMU

I. Mnichovský romantismus a francouzský „iluminismus“ /279/

II. Útoky Berlínského měsíčníku na sílíci mysticismus /283/

III. Saint-Martin a německý romantismus /287/

1. Překonání osvícenství /287/
2. „Le grand ouvre de la régénération“ /289/
3. Obnovení rosikruciánského dědictví /291/

IV. Preromantický kroužek ve Štrasburku /294/

V. Průkopníci martinistického ducha /298/

1. Jung-Stilling /298/
2. Kirchberger von Liebisdorf /300/
3. Matthias Claudius a okruh jeho přátel /301/

VI. Bavorský příspěvek ke vznikajícímu romantismu /303/

1. Karl von Eckartshausen /303/
 - a) *Prohloubení a cílené šíření restauračních idejí* /303/
 - b) *Rosikruciánská magie řeči, vlivy na Novalise?* /309/
 - c) *Posvátné číslo čtyři v kabale; vlivy na Herdera?* /313/
 - d) *Experimenty v romantické filosofii přírody. Problém pralátky* /315/
 - e) *Evropské ohlasy* /316/
2. Johann Michael Sailer /317/
 - a) *Jeho martinističtí přátelé* /317/
 - b) *Oettingenský kruh přátel* /319/
 - c) *Mezi rosikruciány a ilumináty* /320/
 - d) *„Bohem založená pospolitost unášených Kristem“* /324/
 - e) *Sailerovo „jezuitství“* /327/
 - f) *Prohloubení asketických tradic* /328/
 - g) *Teorie moudrého posměchu* /330/
 - h) *Nové vydání ignaciánských Exercicií* /332/
 - i) *Překonání báchorky o kryptokatolicismu* /334/
3. Nový obraz katolicismu /336/
 - a) *Johann Georg Forster* /336/
 - b) *Johann August Starck* /337/
 - c) *Jacobi* /339/
 - d) *Fichte* /341/
4. Počátky nového přírodně-filosofického myšlení v Bavorsku /342/
 - a) *Přehled* /342/
 - b) *Baaderova učednická léta v Ingolstadtu a Vídni* /344/

- c) Baaderův mnichovský učitel: Hrabě Siegmund von Haimhausen /348/
- d) Georg Anton Dätzel /350/
- e) Baaders Probeschrift vom Wärmestoff /353/
- f) Odezva v Mnichově /360/
- g) Baader a romantismus v Jeně /362/
- h) Baaderův deník z mládí. Střetnutí s iluminátským řádem /366/
- i) Vznik „divinační fyziky“ /369/

ŠESTÝ ODDÍL / EXKURZY

I. Rodina Baaderů mezi barokem, osvícenstvím a romantismem /377/

- a) Rodiče a sourozenci /377/
- b) Egenburg /380/
- c) Barokní dědictví /381/
- d) Svobodní páni von Ruffin. Komorník Andree /389/

II. Všeobecné důsledky činnosti sulzbašského dvora múz pro německé duchovní dějiny /391/

III. Znovuobjevení Gaßnera za romantismu /396/

IV. K významové proměně slova „revoluce“ /401/

V. Vlivy spikleneckých teorií mezi dobovými duchovními mocnostmi /404/

1. Teoretikové restaurace /404/

- a) Eudaimonisté /404/
- b) Starck, Triumph der Philosophie /406/
- c) Karl Ludwig von Haller, Restauration der Staatswissenschaften /408/

2. Liberálové /411/

- a) Johann Heinrich Voß a Stolbergova konverze /411/
- b) Boj Karla Heinricha von Langa proti jezuitskému Bavorsku /412/
- c) Články o jezuitěch v Rotteckově a Welckerově Staatslexikonu /412/
- d) Romantismus ve znamení obskurantismu. Johann Gottfried Pahl /413/
- e) Heinrich Heine /414/

3. Ludwig Feuerbach a iluminátská propaganda /415/

POZNÁMKY /417/

DODATKY

Synoptická tabulka ke vzniku romantismu v Bavorsku /473/

Seznam literatury /478/

Rejstřík /513/

Obrazová příloha /525/